

KJAK

Nýstovnaða Pallistafelag Føroya

Tíðindaskriv

Leingi hefur verið tosað um tørvin á einum breiðum fakfelag, sum megna at fevna allar tær listarligu og handverksligu yrkistættirnar, sum hava við føroyska palllist at gera.

Fleiri nýggj palllistafólk við nýggjum spennandi útbúgvingum eru lögst afturat seinnu árinum og hava latið upp fyri nýggjum møguleikum og nýggjum upplivingum innan føroyska palllist. Skal framförslu-umhvørvið fáa gagn av hesum nýggju fólkunum, krevst eitt palllistarligt fakfelag sum megna at lofta teirra førleikum og menna teirra møguleikar. Við hesum endamálið hevði Palllistafelag Føroya stovnandi aðalfund 29.sept 2020, har vit skipaðu okkum í eitt demokratiskt og fakliga sterkt felag sum skal arbeiða fyri:

At røkja listarligu, starvsligu og upphavsrættarligu áhugamálini hjá limunum.

At veita limunum hjálp, ráðgeving og stuðul í rættindum teirra.

At umboða limir okkara í felagskapum og nevndum og í sáttmála- og fíggingarsamráðingum við arbeiðsgevarar av øllum slag.

At menna palllistafakligu møguleikarnar og førleikarnar hjá limunum við tvørfakligum samskifti og samstarvi.

At arbeiða yvirskipað

og langsíktað fyri at styrkja støðuna hjá palllistini í samfelagnum sum heild.

Palllistafelagið hevur fyribils 38 limir, sum tilsamans hava eina fakliga sterka og breiða umboðan av føroyskum yrkislistafólki og leikhússtarvsfólki annars, av øllum handa slag. Í felagnum eru eitt nú koreografar, dansarar, operasangarar, musicalsangarar, dramaturgar, sjónleikarar, leikstjórar, ljóssniðgevar, búsnarsniðgevar, pallsniðgevar, pallsmiðir, tøkningar og onnur leikhússtarvsfólk.

Saman vilja vit virka fyri betri fakligari breidd og størri listarligari dygd innan føroyskari palllist.

Við at fagna fjølbroytninum í okkara yrkisliga umhvørvi, kunnu vit saman mynda og menna palllistina í fram; Til gagns fyri føroyska áskoðaran.

Vegna nývaldu nevnd Palllistafelagsins, Annfinnur Heinesen, leikstjóri Birta Adela Davidsen, operasangari Edith Dahl Jakobsen, musicalsangari Jón Thorsteinsson, dramaturgur og rithøvundur Kristina Sundar Hansen, sjónleikari Laura Joensen, sjónleikari Rúna Volmarsdóttir Højgaard, koreografur og dansari

Rættleiðing til Bozenu Rasmussen

Arne Thorsteinsson

Í Sosialinum mikudagin 30. september 2020 er eitt lesarabræv, har Bozena Rasmussen ger viðmerkingar til eykaaðalfundin hjá Landsfelag Pensjónista í fjørheyst, har hon ikki sjálf var til staðar. Eg var á eykaaðalfundinum, virkaði sum fundarskrivari, og av tí at Bozena Rasmussen dregur mítt navn upp í sínar viðmerkingar, fari eg at loyva mær at gera onkra rættleiðing til pástandir, misskiljingar og ilgitingar hennara.

Fyrst fari eg tó í stuttum at lýsa, hvat Landsfelag Pensjónista er fyri eitt meginfelag.

Kring landið finnst ymisk pensjónista- og eldrafeløg hvørt við sín um limaskara, hvør síni

nevnd og hvør sínum viðtøkum. Í 1986 tóku nøkur av hesum feløgum seg saman um at stovna eitt landsfelag, sum kundi vera felags rødd teirra, serstakliga móttvegis landsmyndugleikunum. Í dag eru 16 pensjónista- og eldrafeløg limir í Landsfelag Pensjónista. Av givnum orsökum noyðist eg at leggja áherðslu á hetta, at tað eru feløgini, sum eru limir í landsfelagnum, meðan einstaku pensjónistarnir eru limir í lokalu feløgum. Tó hava limirnir í lokalu feløgnum rætt at møta á aðalfundi landsfelagsins við talurætti og atkvøðurætti.

Feløgini hava á hvørjum ári høvi til at stilla upp valevni síni til nevnd landsfelagsins, og tey valevni, sum fáa flestar atkvøður á aðalfundinum, fáa sæti í nevndini. Soleiðis er manngongdin í meginfeløgum. Hava feløgini ikki stillað upp nóg nógv valevni, hefur nevndin í landsfelagnum, alt tað eg veit um, sjálf roynt at funnið fram til valevni, so nevndin kundi verða fullmannað.

Til aðalfundin 2019 hendi tað margháttliga, at ein nevndarlimur í Landsfelagnum lat inn síni egnu persónligu uppskot til valevni. Sambært viðtøkunum kundi meirilutin í nevndini ikki góðtaka hetta og vrakaði uppskotið, tí sum Bozena Rasmussen sjálf so rámandi sigur tað: "Uppstillingarrætturin er ein grundarsteinur í limarættinum". Snøgt sagt, nevndin í landsfelagnum kundi ikki góðtaka, at ein einstakur nevndarlimur í landsfelagnum skuldi kunna stilla upp egin valevni ímóti teimum valevnum, sum limafeløgini høvdu stilla upp. Slíkt hevði verið álop á rættindini hjá limafeløgnum. Henda rætt, sum Bozena Rasmussen sigur vanligu limirnar í pensjónistafeløgnum hava mist, hava teir ongantið havt. Rætturin at stilla upp valevni liggur í fyrsta lagi hjá limafeløgnum og ongum øðrum.

Á aðalfundinum varð mælt til, at nevndin fór viðtøkurnar ígjøgnum og lúkaði burtur slíkt, sum kundi misskiljast

fyri at gera ásetingarnar greiðari, og varð hetta gjørt.

Uppskotið til nýggjar viðtøkur varð lagt fyri formansfund, har flestu limafeløgini vóru umboðað. Farið varð ígjøgnum broytingarnar, og semja var um at leggja viðtøkuuppskotið fyri eykaaðalfund.

Til eykaaðalfundin ein mánaða seinri hevði ein limur í landsfelagsnevndini tilevnað eitt broytingaruppskot til uppskot nevndarinnar, men eykaaðalfundurin feldi broytingaruppskotið og samtykti uppskotið frá nevndini til nýggjar viðtøkur.

So skuldi málið verið avgreitt.

Men nei. Bozena Rasmussen góðtekur ikki eina meirilutaavgerð. Hon tykist hava eina rangvørða fatan av hugtakinum demokrati, tá hon samanber demokratisku avgerðartilgongdina í Landsfelag Pensjónista við skipanina í "DDR og øðrum socialistiskum londum". Um meirilutin ikki skal sleppa at ráða, hvør skal so?

Borg, Argir, mikkjalsmessa 2020 LEINGI (ikki LONGI)!

Suðurstreymoyarmál og ljóðfila Sprotans

LEINGI: Sum suðurstreymoyingur og føroysklærari veit eg, at vit í Suðurstreymoy siga "longi" og "drongir"! Ja, sjálvt í KVF havi eg hoyrt meir enn eitt suðurstreymoyartíðindafólk siga "longi" og "drongir" við norðstreymoyar-, eysturoyar- og norðoyarframburði! Løgið! Man orðin vera, at annað av foreldrunum er haðani, ella úr Suðuroy, Vágum?

L J Ó ð F Í L A SPROTANS: Á ljóðfilu Sprotans hoyra vit orð framborin / úttalað við suðurstreymoyarframburði (miðføroyskt,

orðabókin loyvir bæði "longi" og "leingi". Tað er ikki so.

M I ð F Ø R O Y S K T KROYST?: Havi við undran hoyrt onkran suðurstreymoying siga "longi" og "drongir"!?

Ja, sjálvt í KVF havi eg hoyrt meir enn eitt suðurstreymoyartíðindafólk siga "longi" og "drongir" við norðstreymoyar-, eysturoyar- og norðoyarframburði! Løgið! Man orðin vera, at annað av foreldrunum er haðani, ella úr Suðuroy, Vágum?

L J Ó ð F Í L A SPROTANS: Á ljóðfilu Sprotans hoyra vit orð framborin / úttalað við suðurstreymoyarframburði (miðføroyskt,

havnarmál).

Dømi: "ein bók" verður á filuni framborin "ajn bov" og ikki "ojn bøv". Haldi annars sjálvur, at suðurstreymoyarúttalan er tann vakrara.

LJÓÐFÍLAN og EINGIL, LEINGI, DREINGIR!?: "Eingil" verður á ljóðfiluni framborin á miðføroyskum við "ei", men úttalan skeiklast til "oy" í øðrum "eing"-orðum (og "eink"-orðum): "leingi, dreingir, streingir, leinkja einkja"!?? Her ruggar ikki rætt! Hetta má rættast!

ÁHEITAN: Góðu sprotafólk, málfólk! Takk fyri tykkara góða málstrev! Gott í tykkum,

broytið/ rættið hasi "ei-orðini" á ljóðfiluni!

FEINGI, MEINGI, GEINGI: Hasi orðini eiga eisini at hava "ei-úttalu"! Latið okkum royna at hjúkla um miðføroyskt! Latið okkum siga við "ei": sjófeingi, fuglameingi og geingi! Geingi (ringt geingi, ringt at ganga) hava vit á Argjum altíð sagt við "ei-framburði".

Suðurstreymoyingar, sleppið ikki tykkara "ei-úttalu"!

Spell, at "EINKI" skuldi gleppa okkum av hondum! Bert nólsoyingar halda fast við "eið".

Við miðføroyskari eimálkvøðu

Eyðun á Borg